

Europeiska
unionens råd

Bryssel den 15 mars 2023
(OR. en)

7375/23

ECOFIN 240
UEM 64

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Ärende:	Riktlinjer för en reform av EU:s ramverk för ekonomisk styrning – Rådets slutsatser

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om riktlinjer för en reform av EU:s ramverk för ekonomisk styrning, som godkändes vid Ekofinrådets möte den 14 mars 2023.

RIKTLINJER FÖR EN REFORM AV EU:S RAMVERK FÖR EKONOMISK STYRNING

RÅDETS SLUTSATSER

EUROPEISKA UNIONENS RÅD

1. ERINRAR OM att medlemsstaterna ska betrakta den ekonomiska politiken och finanspolitiken som frågor av gemensamt intresse och samordna sådan politik inom rådet, i enlighet med fördraget, UNDERSTRYKER att EU:s ramverk för ekonomisk styrning är avgörande för en effektiv samordning och övervakning av den ekonomiska politiken i hela EU och att det för alla medlemsstater säkerställer sunda och hållbara offentliga finanser på medellång och lång sikt, främjar hållbar ekonomisk tillväxt och konvergens och tar itu med makroekonomiska obalanser, med stöd av tillväxt- och resiliensfrämjande reformer och investeringar,
2. KONSTATERAR att EU:s ekonomi har fortsatt sin starka återhämtning efter pandemin, mycket tack vare snabba politiska åtgärder på nationell nivå och EU-nivå; den står dock inför flera ekonomiska och sociala utmaningar på kort och lång sikt till följd av ökade geopolitiska spänningar, hög inflation och högre räntor, klimatförändringar, digitalisering, demografiska förändringar, behovet av att stödja konkurrenskraft och strategiskt oberoende i en öppen ekonomi, vikten av att säkerställa energi till överkomliga priser och försörjningstrygghet samt den nödvändiga uppbyggnaden av försvarsförmåga; många av dessa utmaningar kräver långtgående reformer och betydande investeringar; dessutom har pandemikrisen och konsekvenserna av Rysslands krig mot Ukraina bidragit till ytterligare ökningar av redan höga skuldnivåer, vilka måste minskas gradvis och på ett realistiskt vis,

3. VÄLKOMNAR offentliggörandet av kommissionens meddelande av den 9 november 2022 om riktlinjer för en reform av EU:s ramverk för ekonomisk styrning, NOTERAR Europeiska rådets uppmaning till kommissionen och rådet att snabbt gå vidare med arbetet med översynen av den ekonomiska styrningen, med beaktande av Europeiska rådets slutsatser från februari 2023, INSER att en översyn av det befintliga ramverket skulle kunna öka dess effektivitet,
4. BETONAR att nationellt egenansvar är en viktig del av ett effektivt ramverk för ekonomisk styrning, INSER fördelarna med att gå mot flerårig finanspolitisk planering, samtidigt som den årliga övervakningscykeln bibehålls inom ramen för den europeiska planeringsterminen, INSER behovet av att ta hänsyn till medlemsstaternas finanspolitiska utgångsläge och utsikter samt de ekonomiska särdragen för olika finanspolitiska kurser, BETONAR att det är viktigt att förenkla ramverket och bevara dess multilaterala karaktär, FRAMHÅLLER betydelsen av likabehandling, transparens och förutsägbarhet,
5. FRAMHÅLLER områdena nedan där det finns en samsyn bland medlemsstaterna när det gäller ett reformerat ramverk för ekonomisk styrning, nämligen
 - a) referensvärdena i fördraget på 3 % för kvoten mellan det förväntade eller faktiska underskottet i den offentliga sektorns finanser och bruttonationalprodukten till marknadspris till marknadspriser och 60 % för kvoten mellan skuldsättningen i den offentliga sektorn och bruttonationalprodukten till marknadspris förblir oförändrade; ramverket för ekonomisk styrning bör säkerställa att dessa referensvärden efterlevs på ett mer ändamålsenligt, effektivt och hållbart vis,
 - b) samtliga medlemsstater bör lägga fram nationella medelfristiga finans- och strukturpolitiska planer när ett reformerat ramverk för ekonomisk styrning har trätt i kraft; de nationella planerna bör omfatta finanspolitiken, reformer och investeringar; planerna bör fastställa en nationell finanspolitisk kurs som definieras i termer av primära nettoutgifter som en enda operativ indikator,

- c) medlemsstaterna bör utarbeta den finanspolitiska kursen som en del av sina nationella planer i enlighet med kommissionens tekniska finanspolitiska inriktning; detta ska utgöra ramen för dialogen med respektive medlemsstat, där skillnader mellan planen och inriktningen bör motiveras på vederbörligt sätt; den inriktning som kommissionen följer bör vara grundad på en överenskommen gemensam metod som är reproducerbar, förutsägbar och transparent, och bör inbegripa en analys av den offentliga skulden och de ekonomiska utmaningarna; den kommer också att utgå från regelbundna tekniska diskussioner om prognoser och utsikter och bör diskuteras i ett multilateralt sammanhang i berörda kommittéer; kommissionens tekniska inriktning bör omfatta finanspolitiska åtgärder för att få skulden att minska tillräckligt mycket eller hålla den på en sund nivå, samtidigt som man upprätthåller hållbarheten i de offentliga finanserna och främjar reformer och offentliga investeringar; i detta syfte bör man undersöka gemensamma bestämmelser om skyddsåtgärder för att säkerställa att skulden minskar i tillräcklig utsträckning och förhindra att finanspolitiska insatser senareläggs,
- d) kommissionen bör bedöma planerna och eventuella uppdateringar med iakttagande av fullständig transparens och på grundval av överenskomna gemensamma bedömningsprinciper; dessa planer och uppdateringar bör även genomgå multilateral granskning och godkännas av rådet; i ramverket bör vederbörlig hänsyn tas till att man måste låta den demokratiska processen i medlemsstaterna forma den ekonomiska politiken; alla planer ska därför på begäran kunna tidsanpassas till den nationella valprocessen, revideras om en ny regering tillträder och uppdateras under objektiva omständigheter, samtidigt som man upprätthåller ambitionen i den finanspolitiska anpassningen,
- e) den finanspolitiska anpassningsperioden kan förlängas om en medlemsstat åtar sig att genomföra en rad berättigade reformer och investeringar som förbättrar tillväxtutsikterna eller resiliensen, stärker de offentliga finanserna och därmed deras hållbarhet på lång sikt, och tar itu med EU:s strategiska prioriteringar, bland annat utmaningar när det gäller offentliga investeringar för den gröna och digitala omställningen och uppbyggnaden av försvarsförmåga; anpassningen bör ske i lämplig ordningsföljd för att förhindra senareläggning,

- f) för samtliga medlemsstater gäller att de nationella planerna genomgående bör säkerställa att medlemsstaterna uppfyller underskottskriteriet eller gör tillräckliga och trovärdiga framsteg mot ett uppfyllande av det, i linje med eventuella rådsrekommendationer om detta; förfarandet vid alltför stora underskott på grund av att underskottskriteriet på 3 % inte efterlevs bör förbli oförändrat, inbegripet bedömningen av relevanta faktorer,
- g) för medlemsstater med en offentlig skuldkvot på över 60 % bör de nationella planerna på medellång sikt säkerställa att kvoten minskar i tillräcklig utsträckning; för medlemsstater med en offentlig skuldkvot på under 60 % men med utmaningar i samband med den offentliga skulden måste den nationella planen på medellång sikt säkerställa att kvoten ligger kvar på sunda nivåer; undersökningen av om det föreligger ett alltför stort underskott på grund av att skuldkriteriet inte efterlevs bör inledas i de fall där en medlemsstat överskrider referensvärdet på 60 % och avviker från den överenskomna finanspolitiska kursen; i ett förfarande vid alltför stora underskott som inleds för att skuldkriteriet inte efterlevs ska alla relevanta faktorer tas i beaktande; vid behov bör användningen av dessa klargöras; kommissionen bör i samförstånd med rådet fastställa hur man ska hålla uppsikt över kumulativa avvikelser, både uppåt och nedåt, från den överenskomna finanspolitiska anpassningsbanan. för medlemsstater med låg offentlig skuld bör den finanspolitiska kursen i de nationella planerna säkerställa att underskottet på ett trovärdigt sätt fortsätter att ligga under 3 % eller minskar tillräckligt mycket i förhållande till denna gräns, och att skuldkvoten hålls på en sund nivå, med tanke på behovet av att säkerställa de offentliga finansernas hållbarhet på medellång och lång sikt och att undvika en omotiverad skuldökning,

- h) genomdrivandet av efterlevnad bör effektiviseras, bland annat genom större transparens; det ursprungliga beloppet för ekonomiska sanktioner bör sänkas för att möjliggöra en mer realistisk tillämpning,
- i) den allmänna undantagsklausulen för kraftiga chocker i euroområdet eller EU som helhet bör specificeras för möjliggöra anpassning till exceptionella omständigheter som gör att den finanspolitiska anpassningsbanan realistiskt sett inte kan följas och möjliggöra tillfälliga avvikelser från planen på medellång sikt; en landsspecifik undantagsklausul bör göra det möjligt att tillfälligt avvika från den finanspolitiska anpassningsbanan om det föreligger exceptionella omständigheter som ligger utanför regeringens kontroll och som har en väsentlig påverkan på en medlemsstats offentliga finanser; det bör fastställas lämpliga förfaranden för aktivering och förlängning av undantagsklausuler; rådet bör vara delaktigt i tillämpningen av undantagsklausulerna på grundval av en bedömning från kommissionen,
- j) den roll som de nationella oberoende finanspolitiska institutionerna har i dag när det gäller att utarbeta eller godkänna makroekonomiska prognoser bör bibehållas och anpassas till de finans- och strukturpolitiska planerna på medellång sikt, samtidigt som behovet av minimistandarder kan undersökas; de oberoende finanspolitiska institutionerna bör inte vara delaktiga i utformningen av de nationella planerna; man bör undersöka om den europeiska finanspolitiska nämnden bör ha en starkare roll i ramverket för den ekonomiska styrningen,
- k) medlemsstater som använder indikatorn för det strukturella saldot i sina nationella finanspolitiska ramverk bör endast för nationella budgetändamål kunna överföra utgiftsbanan till det strukturella saldot,

- l) förfarandet vid makroekonomiska obalanser är fortfarande av central betydelse för att man ska kunna upptäcka, förebygga och korrigera obalanser som inverkar negativt på ekonomin i medlemsstaterna, Ekonomiska och monetära unionen eller unionen som helhet; detta förfarande bör bli mer framåtblickande så att nya risker kan upptäckas tidigare; det bör också göras mer dynamiskt, genom att man i högre grad grundar bedömningen av obalanser på riskutvecklingen och genomförandet av politiken, och ha tydligare kriterier för höjning eller sänkning av medlemsstaternas ställning i förfarandet vid makroekonomiska obalanser. Egenansvar, förutsägbarhet, transparens, likabehandling, genomdrivande av efterlevnad och euroområdesdimensionen i förfarandet bör stärkas,
6. UNDERSTRYKER att ramverket för ekonomisk styrning är en viktig pelare i Ekonomiska och monetära unionens struktur och ett stöd för stabiliteten i den gemensamma valutan och resiliensen i euroområdets ekonomi, BETONAR vikten av arbetet med utkastet till budgetplan för samordningen av finanspolitiken och för att säkerställa att euroländernas budgetförslag är förenliga med EU:s finanspolitiska regler, ÄR ÖVERENS OM att detta arbete bör fortsätta inom det reformerade ramverket med sikte på en stark samordning av finanspolitiken inom euroområdet, med stöd av rekommendationen för euroområdet om finanspolitiken och övervakningen av det övergripande budgetläget i euroområdet, KONSTATERAR att analysen i förfarandet vid makroekonomiska obalanser bör utvecklas för att stärka förfarandets euroområdesdimension, INSTÄMMER I att ramverket för övervakning efter programperiodens slut kan förenklas och att övervakningsintensiteten kan anpassas över tid och mellan medlemsstaterna beroende på den ekonomiska, finanspolitiska eller finansiella utvecklingen, ANSER att man i ramverket för ekonomisk styrning och vid andra åtgärder för att fördjupa Ekonomiska och monetära unionen bör ta hänsyn till lärdomarna från unionens ekonomisk-politiska agerande vid tidigare kriser,

7. EFTERLYSER en snabb fortsättning på arbetet med översynen av den ekonomiska styrningen, både före och efter eventuella lagstiftningsförslag, INSTÄMMER I att det behövs ytterligare förtydliganden och diskussioner, bland annat när det gäller fastställandet av kommissionens inriktning, kraven på medlemsstater som anses ha en låg skuldbörda, eventuellt inbegripet en finanspolitisk strategi, fastställandet av utgiftsaggregat, lämpligheten i och utformningen av gemensamma kvantitativa referensvärden som stöd för det reformerade ramverket, principerna för en förlängning av den finanspolitiska kursen, de landsspecifika rekommendationernas roll, verkställandet av nationella planer och incitament för reformer och investeringar,
8. ERINRAR OM att det i artikel 2 i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen föreskrivs att fördraget ska tolkas i överensstämmelse med unionsrätten och tillämpas i den mån det är förenligt med unionsrätten, KONSTATERAR att fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen måste vara förenligt med den reviderade stabilitets- och tillväxtpakten, PEKAR PÅ behovet av att överväga hur denna förenlighet kan säkerställas,
9. UPPMANAR kommissionen att innan man offentliggör sina lagstiftningsförslag ta hänsyn till medlemsstaternas samsyn och fortsätta att samarbeta med medlemsstaterna på de områden som ska diskuteras ytterligare, ÄR FAST BESLUTET att behandla eventuella kommande steg i rådet i syfte att slutföra lagstiftningsarbetet 2023.
-